

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**De Vita Et Rebus Gestis Christophori Bernardi Episcopi Et
Principis Monasteriensis Decas**

Alpen, Johann von

Coesfeldiae, 1694

32. Horum Vindiciæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68495](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68495)

Hanc tamen haud aliundè volebant quam ex officinâ Jesuitarum prodiisse. Et ad miniculo erat datus per eos dies in vulgum libellus supplex, quem malevoli confinxerant, veluti à Jesuitis adversus Urbem Cæsari oblatum, pro obtinendâ illati nuper damni reparatione. Qualem civis injuriam non omisit cum Jesuitis acerbius expoſtulare. Ut falsos igitur hujusmodi rumores, objectâq; dilueret Societas, unâque testaretur Urbi & Orbi innocentiam suam, Vindicias linguâ vernaculâ divulgavit hujus argumenti.

*Pervagatas haud dubie suâ jam 32.
famâ Romanum omne Imperium illas Eorum
nuper fatales Societati Nonas Octo- Vindi-
bres: Et quibus tunc, quando in Urbe
manus injiciebantur Decano Malling-
crotio, commota seditionibus plebs tur-
bulentior, impetu ad Collegium delata,
& assultu factò, impactâq; in portam
ariete, foribus aſſulatim effractis, & in-
sanis clamoribus, furisq; tumultuata
irruerit: malè primum accepto, con-
tusq; verberibus, qui ad ostium cura-
bat, Janitore istius Ordinis Religioso;
conficiendo certius, nisi cæcis furoribus
incolumem subduxisset fuga. Disſilos un-
dique in cubicula sclopos, fenestras supra
bis centum, omnes eleganti encausto pic-
tas, insignitâsq; Cathedralium Canonicorum
& Primatum Patria scutis gentili-
tatis, excussas insolenter, ad ignominiam pa-*

1654.

190 CHRISTOPH. BERNARD.

riter nominis Religiosi, & Nobilitatis totius insigne ludibrium. Non procul Collegio sub idem tempus duobus de eadem Societate in publico compitis vim factam, quibus etiam, cum in vicinas aedes a turba se proriperent, ita instituisse à tergo furorē insequentium, ut coegerint ex domorum tectis per tecta in alias descendere. Quā effugiendi timidā festinatione factum sit, ut eorum alter in subiectos siles corruens ex alto, crura alterum & dorsum ita graviter alliserit ad terram, ut eum sub molestā, difficultiq; curatione tenuerit longum tempus. Sed neque hic sterisse impetus insanientium: Auditas passim comminantium vociferationes: non ante admissuros quietem, quam in luculentis flammis videant unā simul cum suis incolis Collegium cinerescere, aut illos igne, flammāque suis ē latebris elicitos, ad exquisitam necem & supplicium tradi.

Etsi pro comperto sit, quos in eam tumultuationem suae furiae concitaverint, eos ē faece male feriat a plebis, colluvieq; hominum confuxisse. Senatores enim & optimos quosq; ē populo non solum testatos, quā moleste ferant indignum facinus, injuriāq; execrandum anathema, aliāq; promeritam: verum etiam, ne ultra progrediretur furiosa plebis insania, submissis, qui audaciam sisterent, prohibuisse. Nec minus exploratum, quas penas divina,

divina, humanaq; jura vi ac violentia
tali constituent; quin & recenti plero-
rumq; memoria obvient diversa tam in
Romano subjectis Imperio Ditionibus,
quam externis Provinciis, in hanc rem
edita exempla suppliciorum. Haud tamen
subeat animum Societatis ea vindex cogi-
tatio, ut velit ad similes pœnas eos, qui
sunt commeriti, deponere; sed pacis com-
munis, amorisq; studio, quæ facta sint, ita
ignosci, ut deprecentur etiam caeleste Nu-
men, quo in sui facinoris conscientiam ipsi
veniant, & vitæ melioris ponant initia.
Et hanc etiam causam fuisse, ut auctores
turbarum, earumque participes noluerint
Magistratui prodere, ad supplicia nu-
per eos perquirenti.

Ne quid tamen omittatur earum rerum,
quæ possint, imò debeant ad tuendam Re-
ligiosi nominis existimationem facere:
Nec etiam in culpa quis ponat & vitio,
tacuisse (prout à malevolis quibusdam
tegendero suo facinori, illataq; Societati
injuria, jam factitatum prudentiores ci-
vium detulerint) DEUM optimum ma-
ximum testem & Orbis universi fidem
implorare, contestariq; Societatis inno-
centiam; nec enim ullum istius unquã im-
pudentia futurũ, qui tumultuum horũ cau-
sam, ut ut levem, Societatis noxa assignet.

Obtendi quidem varia, sed maligne com-
menta, procul candidâ veritate, procul

ratione & fide. Uti primò, Alterum Theologorum e Societate acerrimo scripto commovisse Principem, ut sacro anathemate Decanum perculerit, atque ideo mala omnia inde enata non alteri, quam eidem adscribi debeant, à cuius si non voluntate, saltem calamo illa sint profecta. Nec enim extrema ea tentaturum unquam fuisse Principem, si non eò pellexisset tam acre, severumq; scribentis incitamentum.

Ad hæc secundò, Concionatorem Societatis in promulgando anathemate verborum acrimoniâ & voce usum a quo contentiore, magno utiq; voluptatis argumento, quam ex Decani malis hauririt. Atq; indè esse, quod idem haud multò post, cum ab Apostolici Nuncii Commissario traderentur absolventes ad cautelam litteræ, eas non modò non recitaverit pro concione, sed ne acceptarit quidem. Ex eoque ad cæteras palmarem quasi Decano injuriam accessisse.

Ac tertio, Ut primùm à parte Principis notatum fuerit, haud illos sacrum programma exitus habuisse, quos antea spes conceperat, Rectorem Collegij iter maturâsse Coesfeldiam, auctoremq; fuisse Principi, injicerentur manus Decano, & alicubi privatâ tantisper custodiâ circumfideretur, quoad melior spes inclinanda ad ea, quæ vellet, voluntatis
 affulge-

affulgeret, imò & operâ suâ eò perduxisse negotium, ut ante, quam iter relegeret, Decani detentio certis fuerit sententiis constituta; nec aliud in deliberationem venerit, quam modus, quo possent faciliore, ac sine plebis concitatione huiusmodi consilia expediri.

Hunc in finem quartò Patres habuisse domi, clam cive, occultos noctu milites: armasse scalis, securibus, & cetero ad rem gerendam idoneo instrumento. Navim etiam, quâ secundis aquis à tergo per hortum illapsi se in Decani cubile penetraverint, addidisse. Ad hac horti vicinum pontem communstrasse militibus, vel futurum securo ad receptum itineri, si res malè caderet; vel viam daturum illac abripiendo in rhedam per Marianas ades Decano. Quin & rhedam stetisse, ante domus istius ostium, in omnem imperantium nutum comparatam.

Accedere quintò, nonneminem Patrum Societatis, pridie quam in Decani curiam miles perumperet, Syndicum Collegii Cathedralis domi convenisse, cum eodémque contulisse consilia in alteram adeò horam protracta: tantum eò, ut quâ posset dexterrimâ viâ auereri Decanus, decerneretur. Sanè ut istius contra Decanum processus ignorantia nequeat à Patribus obmoveri.

Denique sextò, hæc omnia eo tantum spectasse, ut ad vota Societatis deflecterent Canonorum animos, quò facilius hortum commodè adsitum, inq; usus Collegij peropportunum à Capitulo Cathedrali impetrarent.

Tametsi jam exploratum sit, in infimâ fœce vulgi esse, qui adversus Societatem calumnias huiusmodi, commentaque conflaverint; non posse non iterum innocentiam, iterumque palam testari; nec interim quidem inficias ire, propositas à Principe quaestiones alterum è Theologis enodasse; nemini verò posse mirum videri paruisse Prasuli ac Principi ea in re, quam privato cuiq; vel ad conscientia moderationem, vel ex muneris & instituti ratione Societas agnoscat se debere. Nihil autem continuisse quaestiones eas de excludendo Sacris Decano; versari obvias uti sermonibus, ita & manibus multorum; posse lustrari ac discuti; ut quam auribus forsitan abnuant, propriij adversantium oculi, nisi quod glaucoma obiecerit sinister animus, fidem mereantur.

Suspensionis etiam triennio fere ab hinc lata censuram, ejusque robur ac firmamentum non suffragationibus eiusdem Theologi, sed Jurisconsultorum Romani fori placitis ac sententiis constituisse.

tisse. Locupletissimos ejus rei testes esse ipsum Cathedrale Collegium, cujus auctoritate prodicens nuper libellus luculenter id commonstret. Eratum à Principe e Bullâ canæ Domini ob recursum ad Laicampotestatem aliud fulmen contorquendum, tamen ad sensum juris idem Theologus explicarit, nihil inde tamen damni profuxisse, quod nunquam hætenus districtum, nunquam intentatum sit.

De ceterò, quæcûq; consultus unquam senserit, responderit, definiverit, ex vulgariore Canonum sensu, commentantium mens, Theologorum auctoritate, quos scripto nominarit, semper interpretatum, nec majorem ex hoc offensam promereri, quam ceteros omnes, Legum aut Canonum interpretes, aut ipsos sacri, profanique juris conditores.

Verum dissimuletur etiam, Theologus is noxiæ reus sit, an idcirco, quod ab uno peccatum, tot alij insontes, ejus sceleris culpâ continuo implicandi? tantisque in eos furoribus debacchandû? atque illo præsertim tot aucto privilegiis, tamque immuni loco? auctoritate privatâ, nullo judice, non vocatis in judicium, non auditis ad tribunal, non convictis partibus? contra fas & æquum? DEU IMMORTALEM!

1654. ita si vivere liceat quis in tuto collocet vitam, quis vim arceat à tectis, à fortunis, à capite? judicet cordatus Lector.

Seß. 25. Concionatorem in promulgando anathemate fecisse conformiter iis, quæ Tridentini præceptis accuratè cauta sint. c. 12. de Regular. Sed extulisse vocem, vel quidquam adjecisse de suo, in putidissimis posse mendacis accenseri. Ad eorum provocari fidem, qui præsentem audierint. Omississe verò recitationem absolutionis ex instituti sui lege, cui noluerit facto suo fraudi esse, cum ad solos Parochos irent hæc littera. Nec in eo peccasse magis, quam ceteros Religiosorum Ordinum Concionatores, quorum etiam nemo è suggestu illas promulgavit. Ceterum & hunc & reliquos Societatis Patres in suis ad populum concionibus solenter cavisse semper, ne quid dicendo attigerint, quod in præsentem controversiam veniret, aut speciem obtineret primates viros sigillandi.

Demum in aperto esse Rectorem Collegii & fuisse Coesfeldia & ad colloquium Principis admissum, id verò in mendacissimis calumniis, vel suasisse vel intulisse sermonem de trabendo vel ad carceres, vel ad privatam custodiam Decano. Si qua forsan laboret hic fides,

fides, in testem adduci posse, ubi res aut locus postulaverit, ipsum Principem. Et plures etiam confirmaturos, quâ datâ occasione studuisse semper Rectorem, ut animos dissidentium conciliaret, & in semine quasi suffocaret partium studia. Nec raro ad eam mentem sacris operatum esse. Quin & hac ipsa tempestate Collegas omnes sapius ac severius commouisse, ne quid unquam scriberent aut loquerentur, quod alterutrius partis offensam posset mereri. Id speret etiam obedienter ab omnibus observatum, aut si quem contra peccasse possit argui, non abiturum impune polliceatur.

Cetera, quæ à maledicente vulgo prætereà impingantur, ut abditi noctu milites, ut arma data, ut subministrata scala, ut secures, ut naves advectæ, ut pro insidiis aut pro receptu pontes, ut rheda, & quæ harum similia vanissimè corrasa sint, haud abesse, quam priora, longius ab impudente calumniâ. Nec enim de trivio puerum reperiri, qui ignoret, palam luce, inq; oculis multorum alia fuisse à militibus aperta itinera; alios aditus, accessusque patefactos; prorsus ut nec pedem in Collegij fundum inferre, aut earum rerum quidquam expetere opus fuerit, quarum innocentes insimulet tam improba criminationis.

natio.

1654.

natio. Quid quod à toto illo tempore, quo Alpham ponte iunxerit Collegium, alienà semper scapha utendum, eaque à Decano mutuanda fuerit, quoties pro temporis exigentiâ emendanda essent ripa.

Qua de congressu cum Syndico quintum cornicentur, nihilò propius abesse à vero. Nec eum illo die pedem extra limen domo promovisse eum, quem insimulent; nec spem quidem mutui conspectus fuisse vel colloqui, quod absens ab Urbe Syndicus eo tempore in prædio suo rusticaretur.

Postrema tandem calumnia de blandimentis & assentatiunculis ad aucupandam Principis & Canonicorum gratiam, aut oblandiendam horti particulam, adificio Collegii peropportunam, tanto minus confutari mereatur, quanto apertius sit convitium hoc ab invidis tantum, aversisque animis prodiisse.

Agnoscat equidem Societas Canonicis & Principi cumprimis se devotam, à quibus scilicet in Urbem evocata, ac pluribus identidem beneficiis donata, auctaque sit, ut multis nominibus obstricta fateatur lubens id Primatibus his deberi; quo intelligant, quam gratam oporteat esse memoriam gratiarum. Sed non ideo ab instituti sui legibus

legibus vel latum unguem aviâsse, vel quidquam contra fas & equum, aut divina, humanâque iura commisisse. Ab annis autem triginta spem factam esse hortuli istius potiundi, sed diversis sæpennmero obstaculis suspensam, donec nuperâ Congregatione Jacobinâ communibus Canonicorum omnium suffragiis in venditionem itum, & portio ea empto tandem Societati acquisita sit. Tantum abesse, ut quod sola clamet obtrectatorum impudentia, adulantium assentationibus veniat adscribenda. Nec enim eos se esse, qui famam vili lucello, aut nominis sui estimationem, imò super hæc æternam salutem tantillo terra aut pugillo fundi leviter postponant.

Cum ex his igitur sole clariùs elucescat, quidquid de Societate sparsum sit, calumnias esse, ex officinis malevolorum profectas, ac citra veri, falsiq; discrimen ab infensis, conjuratisq; animis in sacrantantum Ordinis odium confictas, consutâsq;, nec aliò, quam ad concitandam magis plebem ac seditionis nutrimentum pertinere. Eapropter sperent futurum, ut si quis livor ante fascinârit obtrectantium animas, inter eum veritatis splendorem, deposito nunc erroris velo, Societatis innocentiam agnoscant,

inno-

1654.

innoventque postliminio pristini amoris ac benevolentia argumenta, nec improbis posthac rumoribus aures, animosque patefaciant, sed mutatis studiis favere pergant, & constanter iterum adjungere exutas odiis & erroribus voluntates.

Adhuc de Magistratu, deque civis benevolo confidant, quâ promptitudinem Societatis innocentiam publicis nuper litteris testatam fecerint, eadem curaturos in posterum, ut extra metum periculi vivere, quaque ad procurandam DEI gloriam, vel proximorum salutem instituti ratio postulârit, tuto deinceps, & sine vitæ, fama, fortunarum discrimine exequi liceat: canturosque etiam, ne posthac molestant, aut vim inferant, præsertim ij, quorum commodis annos amplius sexaginta indefesso hæctenus labore Societas insudavit. Ne flammam rectis minentur aut injiciant, quorum domos toties, & cum primis septimo ab inde anno, quando pulveraria proxime vallum turris, quæ nesciatur infortunio, flammam conceperat, homines Societatis non sine præsentissimo vitæ periculo dejectis ignibus ac restinctis incendiis feliciter conservarint. Ne porro vitæ, fortunisque eorum insidia struantur, qui toties, cum

serperet per Urbem & civem passim depasceretur pestis, aut alia periculosa contagio, posthabito quovis vita periculo constanter adstiterint, iuverintq; remediis, & anime & corpori opportunis.

Id denique sperent, laboraturam Catholicam Urbem, & tantâ ubiq; terrarum famâ celebratam, ne apud exteras, vicinâsque gentes & charissimam imprimis posterorum memoriam parca laus patiatur, audiâtque cum immortalis suo dedecore aliquando, dedisse maculam in gloriâ suâ.

Quò verò etiam testatior esset Patrum innocentia, subjungere testimonium, quod ad Societatis preces paucis diebus antè largitus erat Senatus Monasteriensis tenore subsequente.

Nos Consules ac Senatores Urbis Monasterij Westphalia presentibus hisce Testimo- 33.
litteris notum facimus, Posteaquam Nonis Octobribus labentis anni e præ-natûs
torîâ cohorte Celsissimi Principis milites Urbici aliquot in Decani Mallingrotij curiam de Patrû
armati penetrârunt, exorto tunc in innocen-
Urbe tumultu, profligatiores quòsque tiâ.
ex officinis opificum & fœce plebis (quod
per errorem opinarentur, Patres So-
cietatis JESU militibus per hortum
Collegij viam aperuisse, iisdemq; navi-
gium